

Kymen Jätelautakunta

**JÄTEHUOLLON PALVELUTASO
2023-2024**

Iitti, Hamina, Kotka, Kouvola, Lapinjärvi, Miehikkälä, Mäntyharju, Pertunmaa, Pyhtää, Virolahti

Sisällys

1. JOHDANTO.....	2
2. TAUSTATIETOA	2
2.1 Kymen jätelautakunnan alue.....	2
2.2 Jätehuollon laatuvaatimukset	3
2.3 Jätelakiuudistuksen tuomat muutokset	3
2.4 Jätehuoltomääräysten uudistaminen.....	4
3. KUNTIEN YHTEINEN JÄTEHUOLLON PALVELUTASO VUOSILLE 2023-2024	4
3.1 KIIINTEISTÖKOHTAINEN JÄTTEENKULJETUS JA TÄYDENTÄVÄT PALVELUT	5
3.1.1 Kiinteistökohtaisen jätteenkuljetuksen nykytila	5
3.1.2 Kiinteistökohtaisen jätteenkuljetuksen muutokset 2023-2024	6
3.1.3 Loppujätteen aluekeräys	7
3.1.4 Jätteenkuljetusten kehittäminen	8
3.1.5 Jätteenkuljetusten asiakaspalvelu.....	9
3.2 JÄTEASEMAT, EKOPISTEET JA TÄYDENTÄVÄT KERÄYSPALVELUT.....	9
3.2.1 Jäteasemat	9
3.2.2 Ekopisteverkosto	10
3.2.3 Vaarallisen jätteen vastaanotto ja keräys	10
3.2.4 Täydentävät maksulliset noutopalvelut	11
3.3 VIESTINTÄ JA NEUVONTA.....	11
3.3.1 Viestintä.....	11
3.3.2 Palveluneuvonta ja ympäristökasvatus.....	11
3.4 JÄTEHUOLLON VIRANOMAISPALVELUT	12
3.5 JÄTEHUOLLON VALVONTATEHTÄVÄT	13

1. JOHDANTO

Jätehuollon palvelutasossa määritellään se, millaisia jätehuoltopalveluja kuntalaisille tarjotaan Kymen jätelautakunnan ja Kymenlaakson Jäte Oy:n yhteisellä toimialueella. Toimialueeseen kuuluu 10 kuntaa.

Jätelain mukaan kuntien vastuulla on järjestää jätehuoltopalvelut, joiden tulee täyttää kohdassa 2.2. esitetyt jätelain edellyttämät laatuvaatimukset. Tämä tarkoittaa jätehuollon palveluiden kattavuuden ja laadun vähimmäistason takaamista kaikille asukkaille ja vapaa-ajanasukkaille.

Jätehuollon palvelutaso määritellään ensisijaisesti kunnan vastuulle kuuluvalla jätehuollolla, erityisesti asuinkiinteistöjen jätehuoltopalveluilla. Palvelutasossa asetetaan vähimmäistaso Kymenlaakson Jäte Oy:n tai kunnan tarjoamille jätteen keräys-, kuljetus- ja vastaanottopalveluille sekä neuvonnalle ja viestinnälle. Palvelutasossa käsitellään myös Kymen jätelautakunnan toteuttamat viranomaispalvelut.

Tätä jätehuollon palvelutasoa on valmisteltu yhdessä alueen kuntien kanssa jätelautakunnan ja jäteyhtiön ehdotuksen perusteella. Kuntien vastuulla on kiinteistökohtaisen jätehuollon järjestäminen kaikille asuinkiinteistöille sekä kunnan hallinto- ja palvelukiinteistöille. Jätelautakunta toimii alueella jätehuoltoviranomaisena ja kunnallinen jäteyhtiö Kymenlaakson Jäte Oy huolehtii jätehuollon käytännön järjestämisestä siltä osin, kuin osakaskunnat ovat jätehuollon palvelutehtävät sille siirtäneet.

Kymen jätelautakunta järjesti palvelutasoluonnoksesta kunnille esittely- ja keskustelutilaisuuden verkossa 6.10.2022. Kuntia pyydettiin nimeämään edustajat kokoukseen. Lisäksi kutsuttuna olivat jätelautakunnan jäsenet ja Kymenlaakson Jäte Oy:stä asiaa valmistelevat henkilöt. Valmistelua jatkettiin kokouksen keskustelun pohjalta. Asiaa sivuttiin jo myös 30.8.2022 Kotkan Höyrypanimolla järjestetyssä "Taksaseminaarissa", etenkin sen työpajaosuudessa.

Palvelusomääritysluonnos käsiteltiin 20.10.2022 Kymen jätelautakunnan kokouksessa, jonka jälkeen se asetettiin nähtäville ja siitä pyydettiin kunnilta lausunnot. Kymen jätelautakunta päättää palvelutasosta vuosille 2023-2024 kokouksessaan 14.12.2022.

Asukkaille tarjottavat jätehuollon palvelut rahoitetaan perus- ja ekomaksuilla, jäteastioiden tyhjennysmaksuilla, lukollisten yhteiskeräyspisteiden vuosimaksuilla ja jäteasemien vastaanottomaksuilla.

Perus- ja ekomaksuilla rahoitetaan kokonaan täydentävien ekopisteiden, vaarallisten jätteen jätehuollon, viestinnän ja neuvonnan kulut sekä merkittävä osa jäteasemien kustannuksista. Jäteastioiden tyhjennysmaksuilla rahoitetaan jätteenkuljetuspalvelun järjestämisen ja asiakaspalvelun kulut, kuljetetun jätteen käsittelykulut sekä kuljetusurakoitsijan korvaukset. Jäteasemilla kerätyt maksut käytetään jäteasemien kulujen kattamiseen, ja lukollisten yhteiskeräyspisteiden vuosimaksut niiden kuluihin.

2. TAUSTATIETOA

2.1 Kymen jätelautakunnan alue

Jätelautakunnan toimialueena ovat Hamina, Iitti, Kotka, Kouvola, Lapinjärvi, Mäntyharju, Miehikkälä, Pertunmaa, Pyhtää ja Virolahti. Toiminta-alue muodostuu edellä mainittujen kuntien omistaman Kymenlaakson Jäte Oy:n toiminta-alueesta.

Alueella on kolme isoa keskustaajamaa: Kouvolan, Kotkan ja Haminan keskustaajamat, ja lisäksi erikokoisia pienempiä taajamia, haja-asutusaluetta, saaristoa ja runsaasti vapaa-ajanasutusta. Kaupunkirakenteet vaihtelevat tiivistä pirstaloituneeksi.

Alueella on yhteensä noin 180 000 asukasta ja kunnan jätehuollon järjestämisvastuulle kuuluvia rakennuksia noin 110 000, joista vapaa-ajan asuntoja on noin 27 000.

2.2 Jätehuollon laatuvaatimukset

Jätelain 34 §:n mukaisesti kunnan on jätehuollon järjestämisessä huolehdittava siitä, että:

- käytettävissä on tarpeen mukaan kiinteistökohtainen jätteenkuljetus;
- käytettävissä on riittävästi vaarallisen jätteen ja muun jätteen alueellisia vastaanottoaikoja, jotka ovat vaivattomasti jätteen tuottajien saavutettavissa;
- käytettävissä on riittävän monipuoliset muut jätehuoltopalvelut, kuten etusijajärjestyksen mukainen mahdollisuus jätteen erilliskeräykseen;
- jätteen keräys ja kuljetus järjestetään ja mitoitetaan siten, että ne vastaavat mahdollisimman hyvin syntyvän jätteen määrää ja laatua;

Kunnallisilla jätehuoltomääräyksillä sekä jätemaksutaksoilla voidaan myös ohjata jätehuollon järjestämisestä. Jättemaksun on vastattava kunnan tarjoamaa palvelutasoa.

Edellä mainittujen lain vaatimusten saavuttamista voidaan mitata esim. asiakastyytyväisyyskyselyillä. Kymenlaakson Jäte Oy tekee oman asiakastyytyväisyystutkimuksen asukkaille kahden vuoden välein. Alueemme asukkaiden tyytyväisyyttä suhteessa muiden Suomen kuntien asukkaiden tyytyväisyyteen voidaan seurata FCG:n vuosittain tekemästä Yhdyskuntatekniset palvelut –tutkimuksesta, johon ovat alueen kunnista usein osallistuneet Kotka ja Kouvola sekä joinakin vuosina myös Hamina.

2.3 Jätelakiuudistuksen tuomat muutokset

Jätelaki uudistui ja tuli voimaan 19.7.2021. Jätteenkuljetusten ns. kaksoisjärjestelmä jäi voimaan loppujätteen ja yhdyskuntalietteiden kohdalla. Sen sijaan bio- ja pakkausjätteet siirtyivät jätelain mukaisesti koko Suomessa kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen, pakkausjätteet 1.7.2023 ja biojätteet 19.7.2023 - 19.7.2024. Kaksoisjärjestelmä tarkoittaa sitä, että kiinteistökohtainen jätteenkuljetus voidaan järjestää joko kunnan järjestämänä tai kiinteistönhaltijan järjestämänä.

Asumisen ja kuntien hallinto- ja palvelutoiminnan jätteet kuuluvat lain mukaan kunnan vastuulle. Useimmissa tapauksissa kunta on osakkaana kuntien yhteisessä jäteyhtiössä, jolle on annettu tehtäväksi hoitaa jätehuollon operatiiviset tehtävät kunnan puolesta. Kuntayhtiöiden tulee siis jatkossa järjestää biojätteen ja pakkausjätteen kuljetukset keskitetysti ja kilpailuttaa ne. Sekalaisen yhdyskuntajätteen (loppujätteen) ja saostus- ja umpisäiliölietteiden kuljetukset voidaan yhä järjestää ns. kiinteistön haltijan järjestämänä kuljetuksena, jos laissa säädetty edellytykset täyttyvät. Jätelain tavoitteena on tarjota kunnille paremmat mahdollisuudet ohjata jätevirtoja kierrätykseen ja näin nostaa kierrätysastetta.

Jätelaki tehostaa myös pakkausjätteen lajittelua, kun pakkausjätteen erilliskeräys määrättiin pakolliseksi taajamien vähintään viiden huoneiston kiinteistöillä. Tämä ei aiheuta muutosta Kymen jäte-
lautakunnan alueella, jossa vastaava velvoite tuli voimaan jätehuoltomääräyksissä jo 1.7.2021.

Biojätteen keräys on Kymen jäte-
lautakunnan alueella ollut pakollista vuodesta 2005 lähtien asuin-
kiinteistöillä, joilla asuntoja on vähintään kolme. Heinäkuusta 2024 alkaen jätelaki edellyttää biojätteen

erilliskeräystä kaikilta asuinkiinteistöiltä, jotka sijaitsevat yli 10 000 asukkaan taajamissa. Näitä taajamia alueellamme ovat Haminan, Kotkan ja Kouvolan keskustaajamat. Biojätteen lajittelulivoite laajenee siten omakoti- ja paritaloihin. Vaihtoehdot ovat biojätteen kuljetukseen liittyminen tai omatoiminen kompostointi.

Jätelakimuutos aiheuttaa käytännössä myös sen, että alueilla, joissa käytössä on kiinteistönhaltijan järjestämä jätteenkuljetus, jakautuvat kuljetukset jatkossa kunnan hoitaman bio- ja pakkausjättekuljetukseen ja yksityiseltä yritykseltä tilattavaan sekajätteen (loppujätteen) sekä asuinkiinteistöjen saostus- ja umpisäiliölietteiden kuljetukseen. Kuntien kiinteistöillä ja asuinkiinteistöillä operoi siten kaksi toimijaa: kunta järjestää kuljetuksen bio- ja pakkausjätteille ja yksityinen yritys kuljettaa sekajätteet ja lietteet. Tämä rajoittaa kunnallisen jätehuollon mahdollisuuksia taksaohjaukseen, kun kaikki jätejakeet eivät kuulu kunnan kuljetusten ja taksojen piiriin. Myös mahdollisuudet esimerkiksi monilokeroastioiden käyttöön rajoittuvat kunnan kuljetuksiin kuuluviin jätteisiin.

2.4 Jätehuoltomääräysten uudistaminen

Myös jätehuoltomääräyksiä ollaan uudistamassa mm. jätelainsäädännön muutoksia vastaaviksi. Uudet määräykset tulevat voimaan vuonna 2023. Erityisesti tarkasteluun otetaan kompostointia ja jäteastian tyhjennysvälejä koskevat kohdat sekä jätteiden erilliskeräysvelvoitteet. Jätelain kierrätystavoitteiden ja asukkaiden yhdenvertaisuuden perusteella biojätekeräystä pieniltä asuinkiinteistöiltä suunnitellaan laajennettavaksi myös alle 10 000 asukkaan taajamiin. Tämä toteutuisi mahdollisesti vasta v. 2026. Vastaavia määräyksiä on annettu myös muiden jätelautakuntien alueilla Suomessa.

3. KUNTIEN YHTEINEN JÄTEHUOLLON PALVELUTASO VUOSILLE 2023-2024

Jätehuollon yhteisestä palvelutasosta Kymen jätelautakunnan alueella päätettiin ensimmäistä kertaa vuonna 2015, jolloin laadittiin "Jätehuollon palvelutaso vuoteen 2020". Pitkäksi venyneen jätelain uudistusprosessin aikana ei nähty mielekkääksi päivittää palvelutasa, joten päivittämistä lykättiin.

Tällä kertaa palvelusomääritys päivitetään vain kahdelle seuraavalle vuodelle, koska jätelain mukanaan tuomat muutokset muokkaavat palveluja voimakkaasti, joten jo parin vuoden kuluttua tilannetta on hyvä tarkastella uudestaan.

Elokuussa 2022 Kuntaliitto julkaisi ensimmäistä kertaa oppaan kunnille jätetaksojen laatimiseen. Taksaoppaan mukaan jätehuoltoalueilla tulisi tavoitella yhtenäisiä taksoja, joko koko jätehuoltoalueella, tai jätteenkuljetustaksojen osalta kuljetusvyöhykkeillä. Yhtenäinen taksa sopii hyvin yhteen palvelusomäärityksessä tavoiteltavan yhtenäisen palvelutason kanssa. Palvelutason ja jätemaksutaksojen yhdenmukaistaminen on yksi tärkeä tavoite vuosille 2023 ja 2024.

Seuraavien kahden vuoden aikana palvelutaso muotoutuu suurelta osin uusien lakisäätöiden kiinteistökohtaisten erilliskeräysten toteuttamisesta ja ns. kunnan järjestämän kuljetuksen laajentamisesta yhteensä kuuteen kuntaan, joissa ei aiemmin ole ollut kunnan järjestämää kuljetusta. Palvelutasoon vaikuttavat lisäksi mm. asukasmäärän pieneneminen ja asutuksen painopisteen siirtyminen kohti keskustaajamia.

Asukkailta saadun palautteen ja jätehuollon vaatimusten perusteella on selvää, että muovipakkausjätteen keräysmahdollisuuksia tulee edelleen lisätä. Kehittämällä Kymenlaakson Jätteen ylläpitämää ekopisteverkostoa yhteistyössä tuottajayhteisöjen kanssa, voidaan muovipakkauskeräys lisätä useisiin uusiin ekopisteisiin ja varmistaa, että keräysmahdollisuus löytyy jatkossa jokaisesta kunnasta.

Poistotekstiilin keräys laajenee jätelain perusteella, ja keräyspiste tullaan järjestämään jokaiseen kuntaan.

Palvelutasoa määriteltäessä täytyy kuitenkin ottaa huomioon palvelun kustannukset, jotka tulevat asukkaalle maksettavaksi jätehuollon perusmaksussa.

Tiedotus, neuvonta ja asiakaspalvelu ovat avainasemassa uudistusten toteutumisessa. Näiden resursointiin pitää kiinnittää erityistä huomiota palvelutasokaudella 2023 ja 2024.

Yhteiskunnan yleiset trendit, itsepalvelun lisääntyminen ja digitalisaatio muokkaavat lähivuosina myös jätehuollon palveluja.

3.1 KIINTEISTÖKOHTAINEN JÄTTEENKULJETUS JA TÄYDENTÄVÄT PALVELUT

3.1.1 Kiinteistökohtaisen jätteenkuljetuksen nykytila

Kunnan järjestämä jätteenkuljetus

Kunnan järjestämällä jätteenkuljetuksella tarkoitetaan kiinteistökohtaista jätteenkuljetusta, jossa kunnallinen jäteyhtiö, Kymenlaakson Jäte Oy, vastaa jätteenkuljetuksen kilpailuttamisesta ja järjestää jätteiden kuljetuksen asuinkiinteistöiltä ja kunnan hallinto- ja palvelukiinteistöiltä jätehuoltomääräysten mukaisesti.

Kymenlaakson Jäte Oy järjestää jätteenkuljetukset Iitissä, Kouvolassa, Kotkassa, Mäntyharjulla ja 1.7.2023 alkaen Pyhtäällä. Mäntyharjulla Kymenlaakson Jäte Oy:n järjestämästä kuljetuksesta on myös saostus- ja umpisäiliölietteet. Pertunmaan jätteenkuljetukset loppujätteen ja saostus- ja umpisäiliölietteiden osalta siirtyvät Kymenlaakson Jätteen kuljetuksiin 27.4.2025.

Kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus

Kiinteistön haltijan järjestämällä jätteenkuljetuksella tarkoitetaan kiinteistökohtaista jätteenkuljetusta, jossa kiinteistön haltija vastaa jätteenkuljetuksen hankkimisesta sopimalla asiasta yksityisen, ELY-keskuksen ylläpitämään jätehuoltorekisteriin rekisteröidyn jätteenkuljetusyrityksen kanssa jätehuoltomääräysten mukaisesti.

Haminan, Miehikkälän, Virolahden ja Lapinjärven kunnissa kiinteistön omistaja sopii jätteenkuljetuksesta suoraan palvelua tarjoavan jätteenkuljetusyrityksen kanssa. Pyhtään kunnassa näin toimitaan 30.6.2023 saakka.

Loppujätteen kiinteistökohtainen jätteenkuljetus

Loppujätteen kiinteistökohtaisella jätteenkuljetuksella tarkoitetaan sitä, että loppujäteastia tyhjenetään kiinteistön haltijan järjestämästä keräyspaikasta, joka voi olla kiinteistökohtainen tai usean kiinteistön yhteinen (kimppa). Loppujäte toimitetaan energiahyötykäyttöön.

Bio- ja pakkausjätteiden kiinteistökohtainen jätteenkuljetus

Biojätteen ja pakkausjätteiden (metalli, lasi, kartonki ja muovi) kiinteistökohtainen kuljetuksessa jäteastia tyhjenetään kiinteistön haltijan järjestämästä keräyspaikasta, joka voi olla kiinteistökohtainen tai usean kiinteistön yhteinen (kimppa). Bio- ja pakkausjätteet toimitetaan kierrätykseen eli materiaalina hyödynnettäväksi.

Saostus- ja umpisäiliölietteiden kuljetus

Asumisessa syntyvillä lietteillä tarkoitetaan saostussäiliöiden ja -kaivojen, pienpuhdistamoiden tms. jätevesien käsittelyjärjestelmien lietteitä sekä umpisäiliöiden lietteitä. Kymenlaakson Jäte järjestää saostus- ja umpisäiliölietteiden kuljetukset Mäntyharjulla. Pertunmaalla Kymenlaakson Jätteen järjestämä kuljetus käynnistyy 27.4.2025.

3.1.2 Kiinteistökohtaisen jätteenkuljetuksen muutokset 2023-2024

Vuoden 2021 jätelainsäädännön uudistuksen myötä bio- ja pakkausjätteet siirtyvät Kymenlaakson Jätteen kuljetuksiin. Haminan, Lapinjärven, Miehikkälän, Pertunmaan ja Virolahden kunnissa Kymenlaakson Jätteen kuljetuksiin siirtyvät pakkausjätteet 1.7.2023 ja biojäte 19.7.2023. Myös Kotkassa pakkausjätteet siirtyvät Kymenlaakson Jäte Oy:n kuljetuksiin 1.7.2023. Pyhtäällä molemmat jätejakeet siirtyvät Kymenlaakson Jätteen kuljetukseen 1.7.2023. Muissa kunnissa ko. jätejakeet ovat jo olleet Kymenlaakson Jäte Oy:n kuljetuksessa.

Kuljetusten muutos käy ilmi oheisista kuvista, joissa kuvataan Kymenlaakson Jätteen järjestämän bio- ja pakkausjätteiden kuljetusten lisääntyminen jätelain mukaisesti: nykytila ja tilanne jätelain muutosten ja Pyhtäätä koskevan kuljetusjärjestelmäpäätöksen toimeenpanon jälkeen heinäkuussa 2023.

NYKYTILA

Jätteenkuljetukset Kymenlaakson Jäte Oy:n toimialueella

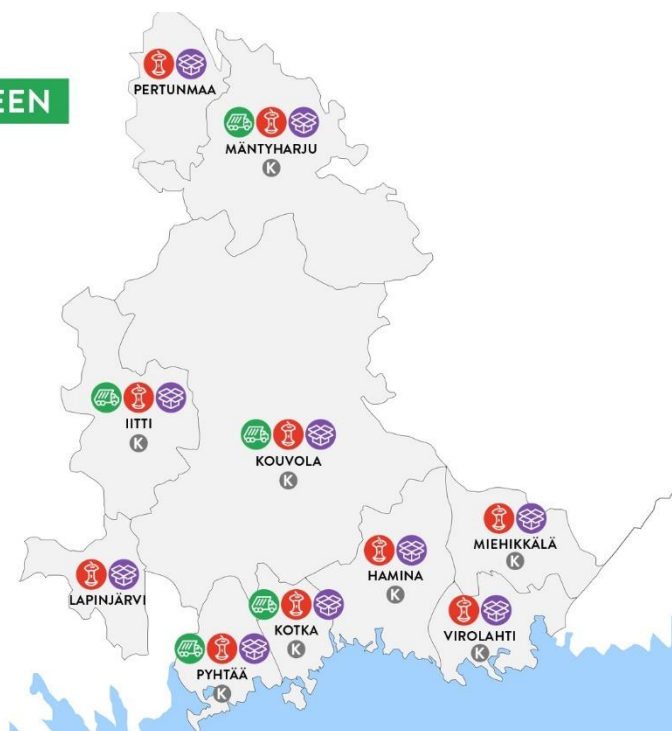
- Sekajätteet/loppujätteet
- Biojätteet
- Pakkausjätteet
- Kunnan kiinteistöjen jätteet

JÄTELAIN VOIMAANTULON JÄLKEEN

Jätteenkuljetukset Kymenlaakson Jäte Oy:n toimialueella

- Sekajätteet/loppujätteet
- Biojätteet
- Pakkausjätteet
- Kunnan kiinteistöjen jätteet

Biojätteen keräys pientaloissa yli 10 000 asukkaan taajamissa

Jätelain mukaisesti pientalojen biojätteet tulee lajitella yli 10 000 asukkaan taajamissa 19.7.2024 mennessä. Vaihtoehtoja ovat kiinteistökohtainen keräys tai omatoiminen kompostointi. Kompostoinnista täytyy tehdä ilmoitus Kymen jätelautakunnalle, joka ylläpitää kompostointirekisteriä.

3.1.3 Loppujätteen aluekeräys

Lukolliset yhteiskeräyspisteet

Lukolliset yhteiskeräyspisteet täydentävät kiinteistökohtaista jätteenkuljetusta siellä, missä jäteautolla ei pääse kiinteistölle. Tällaisia olosuhteita ovat esimerkiksi, jos asuinkiinteistö sijaitsee saarella tai tie kiinteistölle ei kanna jäteauton painoa.

Lukollisia yhteiskeräyspisteitä ylläpitävät Kymenlaakson Jäte Oy tai kunta. Lukollisen yhteiskeräyspisteen käyttäjäksi haetaan Kymen jätelautakunnan kautta, joka tarkastaa kiinteistön tilanteen jätteenkuljetuksen kannalta.

Kymenlaakson Jäte Oy on perustanut hoitamilleen jätteenkuljetusalueille 42 lukollista jätteenkeräyspistettä. Lukollisten pisteiden sijaintiin tai määrään ei ole suunniteltu muutoksia, mutta pisteitä voidaan lisätä tarpeen mukaan. Lukollisten yhteiskeräyspisteiden määrä kunnittain:

- Hamina 5 kpl
- Iitti 2 kpl
- Kotka 12 kpl
- Kouvola 9 kpl
- Miehikkälä 3 kpl (kunnan pisteet)
- Mäntyharju 4 kpl
- Pyhtää 4 kpl
- Virolahti 3 kpl

Pertunmaan aluekeräyspisteet

Pertunmaalla on 32 aluekeräyspistettä, jotka palvelevat asukkaita jätteenkuljetuspäätöksen siirtymäajan. Vuonna 2025 Pertunmaalla luovutaan aluekeräyspisteistä ja siirrytään kiinteistökohtaiseen jätteenkuljetukseen, jota täydennetään tarpeen mukaan lukollisilla yhteiskeräyspisteillä.

3.1.4 Jätteenkuljetusten kehittäminen

Biojätteen keräyskokeilut

Jätelaki velvoittaa kaikki asuinkiinteistöt - siis myös omakoti- ja paritalot - liittymään biojätteen erilliskeräykseen yli 10 000 asukkaan taajamissa 19.7.2024 mennessä. Velvoite koskee Haminan, Kotkan ja Kouvolan keskustajamia. Vaihtoehtona erilliskeräykseen liittymiselle on biojätteen kompostointi omalla kiinteistöllä.

Biojätteen erilliskeräyksen laajentuminen pientaloihin tuo niille lisää kustannuksia. Kustannusten nousun rajoittamiseksi ja kohtuullistamiseksi Kymenlaakson Jäte kokeilee uusia keräysvälineitä biojätteen keräyksessä. Keväällä 2022 kokeiluun otettiin ns. kompostoiva biojäteastia. Keräysväline toimii lämpökompostorina, mutta tarpeen vaatiessa astian voi myös tyhjentää koneellisesti jäteautoon. Ajatuksena on, että kesäaikana astiaa on helppo käyttää lämpökompostorina ja talvella sitä voidaan tarvittaessa käyttää tyhjennettävänä biojäteastiana.

Myös tuulettuvan biojäteastian kokeilu toteutetaan. Tuulettuvan astian avulla testataan, voidaanko biojäteastian tyhjennysväliä pidentää, jolloin biojäteastian tyhjennyksistä aiheutuva vuosikustannus pysyisi kohtuullisena. Tuulettuvassa jäteastiassa biojäte pääsee kuivahtamaan, jolloin siitä aiheutuu vähemmän hajuhaittoja, jolloin tyhjennysvälin pidentämiselle ei olisi estettä.

Jäteastiapalvelut ja lisäpalvelut

Haminan, Kotkan ja Kouvolan keskustaajamien omakoti- ja paritalokiinteistöille tulevan biojätteen erilliskeräysvelvoitteen alkaessa kesällä 2024 Kymenlaakson Jäte toimittaa kuljetukseen liittyville kiinteistöille jäteyhtiön omistamat biojäteastiat. Kymenlaakson Jäte kilpailuttaa jäteastioiden hankinnan ja tavoitteena on, että 1.5.2024 alkaen biojäteastia sisällytettäisiin tyhjennysmaksuun. Kymenlaakson Jäte järjestää lisäpalveluna jäteastioiden pesun kaksi kertaa vuodessa, keväällä ja syksyllä. Kiinteistön omistaja voi järjestää jäteastioiden pesut itse tai tilata palvelun Kymenlaakson Jäte Oy:ltä.

Kymenlaakson Jäte kilpailuttaa kuljetukset

Kuntien omistaman jäteyhtiön on kilpailutettava keskitetysti kaikkien keräämiensä jätteiden (myös bio- ja pakkausjätteiden) kuljetukset. Kuljetusten kilpailutuksissa tulee kiinnittää erityistä huomiota urakka-alueiden jakamiseen siten, että kaiken kokoisilla kuljetusyriyksillä on mahdollisuus saada kuljetusurakoita.

Pakkausjätteiden kiinteistökeräyksessä toteutetaan Jätelakiin kirjattua pakkausjätteiden tuottajien ja kuntien yhteistoimintamallia, jossa kunnat huolehtivat jätteenkuljetuksesta kiinteistöltä, ja tuottajat vastaavat vastaanotetun materiaalin käsittelykuluista, sekä maksavat osan kunnan järjestämän kiinteistökeräyksen kuluista.

Ympäristöasioiden huomioiminen kuljetuksissa

Julkisten hankintayksiköiden on ajoneuvohankinnoissaan otettava huomioon hankittavien ajoneuvojen ympäristöystävällisyys ja energiatehokkuus. Tämä koskee myös kuljetuspalveluhankintoja, joista tietty osuus on tehtävä ympäristöystävällisillä ja energiatehokkailla ajoneuvoilla. Puhtaan kaluston

käyttövaatimus (laki ajoneuvo- ja liikennepalveluhankintojen ympäristö- ja energiatehokkuusvaatimuksista 740/2021§10) vuosina 2025–2030, on että 15 % ajoneuvoista tulee olla puhtaita.

Taajama-alueilla myös jätehuoltomääräysten keräysvelvoitteiden ulkopuolelle jäävä asuinkiinteistö (esimerkiksi alle 5 asunnon rivitalo, omakoti- tai paritalo) voi liittyä Kymenlaakson Jätteen bio- tai pakkausjätteen kuljetukseen, mikäli kiinteistö sijaitsee kuljetusreitillä. Mahdollisuus tulee tarkistaa Kymenlaakson Jätteen asiakaspalvelusta.

3.1.5 Jätteenkuljetusten asiakaspalvelu

Kymenlaakson Jäte Oy:n asiakaspalvelu vastaa asiakkaiden yhteydenottoihin puhelimitse arkisin klo 9–15 välillä. Yhteydenottoja tulee puheluiden lisäksi sähköisen asioinnin kautta sekä sähköpostin välityksellä.

Vuonna 2021 jätteenkuljetusten asiakaspalveluun tulleet yhteydenotot:

• Puhelut	15 500 kpl
• Yhteydenotot verkkosivuilta	5 000 kpl
• Sähköpostit	25 000 kpl

Jätteenkuljetusten asiakaspalvelussa varaudutaan uusien kuljetusalueiden myötä kasvaviin asiakasyhteydenottoihin lisäresursseilla ja töiden uudelleen organisoinnilla. Jätteenkuljetusten asiakaspalvelun työt jaetaan asiakaspalvelutiimin ja kuljetustiimin kesken ja työntekijöiden määrä kasvaa viidestä kuuteen henkilöön.

Digitaalisia palveluja kehitetään ja asiakkaiden käyttöön on tulossa sähköinen oma asiointi, jonka kautta asiakas pystyy hoitamaan palvelujen tilaamisen ja muutokset palveluihin, sekä tarkistamaan palvelun tilan, aikataulut että laskut.

Jätteenkuljetusten asiakaspalvelun kulut katetaan tyhjennysmaksuilla.

3.2 JÄTEASEMAT, EKOPISTEET JA TÄYDENTÄVÄT KERÄYSPALVELUT

3.2.1 Jäteasemat

Jäteasemalla tarkoitetaan jätehuollon järjestäjän kuntalaisille ylläpitämää pääasiassa kierrätettäville ja vaarallisille jätteille tarkoitettua miehitettyä vastaanottoa paikkaa. Jäteasemapalvelu voidaan järjestää myös itsepalveluna tai kiertävänä jäteasemana.

Jäteasemaverkoston periaatteet 2023-2024:

- Vähintään yksi jäteasema/kunta tai yhteistoiminta-alue maantieteellisesti lähekkäin olevien kuntien osalta.
- Kiertäviä mobiilijäteasemia alueille, joilla on pitkä matka jäteasemalle
- Jäteasemilla vastaanotettavat jätelajit ovat ainakin vaaralliset jätteet, isokokoiset jätteet, puutarhajätteet sekä rakennus- ja remonttijätteet.
- Kymenlaakson Jäte Oy määrittelee jäteasemien operatiivisen. Määrittelyssä huomioidaan alueelliset erot väestö- ja kiinteistöjakautumassa, sekä talvi ja kesäaukioloajat. Sijaintiin vaikuttaa myös mm. kaavoitusratkaisut. Tarvittaessa jäteasemien palveluihin liittyvät merkittävät asiat, jotka vaikuttavat esim. sijaintiin, aukioloaikoihin ja kerättäviin jakeisiin viedään jätelautakunnan käsittelyyn ja tarvittaessa myös asukkaita kuullaan asiassa.

- Jäteasemia kehitettäessä tarkastellaan asemakohtaisesti itsepalvelun toteuttamisen mahdollisuudet.

Jäteasemaverkosto - 13 jäteasemaa

- Hamina: Salmenkylän jäteasema
- Iitti: Kausalan jäteasema
- Kotka ja Pyhtää: Jumalniemen jäteasema (myös itsepalvelu)
- Kouvola: Ahlmannintien, Elimäen, Jaalan, Keltakankaan ja Korian jäteasemat
- Lapinjärvi: Korsmalmin jäteasema
- Miehikkälä: Miehikkälän jäteasema (kunta hoitaa itse)
- Mäntyharju: Mäntyharjun jäteasema
- Pertunmaa: Pertunmaan jäteasema
- Virolahti: Mobiili jäteasemapalvelu

3.2.2 Ekopisteverkosto

Ekopisteverkoston tulossa muutoksia. Alueen ekopisteistä 68 kpl on Rinki Oy:n ylläpitämiä. Tuottajayhteisöt suunnittelevat oman ekopisteverkostonsa muutoksia, joista saadaan tarkempaa tietoa myöhemmin. Niiden lisäksi Kymenlaakson Jäte Oy:llä on omia ekopisteitä, joita on tällä hetkellä (v. 2022) 72 kappaletta. Kymenlaakson Jätteen ylläpitämät ekopisteet kustannetaan asukkaiden maksamalla perusmaksulla.

Kymenlaakson Jäte arvioi, että omien ekopisteiden määrää kannattaa vähentää ja säästyneet perusmaksurahat käyttää jäljelle jäävien ekopisteiden palvelutason parantamiseen. Samalla voidaan tasoittaa palveluverkoston eroja kuntien välillä. Osa haja-asutusalueen pisteistä on hyvin vähäisellä käytöllä. Myös taloyhtiövaltaisilla asuinalueilla ekopisteiden tarve on vähentynyt, kun taloyhtiöiden pakkausjätteiden erilliskeräyspalvelut ovat kasvaneet.

Muovipakkauskeräystä on tähän saakka ollut vain Rinki Oy:n ekopisteissä. Asukkaat ovat toivoneet muovipakkauskeräystä myös täydentäviin ekopisteisiin. Ekopisteverkoston järkevöittämisellä eli tässä tapauksessa supistamisella säästetään varoja, joilla voidaan lisätä muovipakkausjätteen ja kartongin keräystä täydentäville ekopisteille.

Ekopisteverkosto 2023-2024:

Ekopisteverkoston kokonaisuuden arvioimisen ja vähän käytettyjen ja taloyhtiövaltaisilla alueilla sijaitsevien ekopisteiden vähentämisen jälkeen alueelle olisi jäämässä noin 46 Kymenlaakson Jätteen ylläpitämää keräys-ekopistettä. Näiden lisäksi alueella palvelevat tuottajayhteisöjen ylläpitämät ekopisteet, joita on tällä hetkellä (vuonna 2022) 68 kappaletta. Kymenlaakson Jäte parantaa ylläpitämiensä ekopisteiden palveluja lisäämällä lajittelumahdollisuuksia: noin 20 pisteeseen lisätään muovipakkausten keräysastiat ja noin 20 pisteeseen kartongin keräysastiat. Ekopisteissä kerättävät jätelajit ja pisteiden sijoittaminen suunnitellaan ottaen huomioon tuottajayhteisöjen keräyspisteverkosto. Pakkausmuovin keräys toteutetaan jokaiseen kuntaan joko pakkaustuottajien tai jätteyhtiön toimesta.

3.2.3 Vaarallisen jätteen vastaanotto ja keräys

Jäteasemat ja kiertävät keräykset ottavat vastaan kaikkia kotitalouden vaarallisia jätteitä lukuun ottamatta lääkejätteitä. Kiertäviä keräyksiä järjestetään tarvittaessa niillä alueilla, joissa loma-asutuksen osuus ja matka kiinteään pisteeseen ovat keskimääräistä suuremmat.

Vaarallisen jätteen keräyksiä järjestetään myös osakaskuntien isoissa saarissa, joihin keräys voidaan järkevällä tavalla järjestää.

Lääkejätteen osalta minimi on vähintään yksi vastaanottopaikka/kunta. Tavoitteena kuitenkin on, että kaikki apteekit olisivat sopimusapteekkeja.

3.2.4 Täydentävät maksulliset noutopalvelut

Puutarhajätteiden noutopalvelua järjestetään Kouvolassa, Iitissä, Kotkassa, Pyhtäällä, Haminassa ja Virolahdella. Maatilamuovien noutopalvelu järjestetään kaikissa niissä kunnissa, joissa kunta on siirtänyt ko. jätehuoltopalvelut Kymenlaakson Jätteelle.

Isojen jätteiden noutopalvelu toteutetaan yhteistyökumppaneiden kanssa Kouvolassa, Kotkassa, Pyhtäällä ja Haminassa.

3.3 VIESTINTÄ JA NEUVONTA

Jätelain mukainen (93 §) neuvonta ja tiedotus on annettu Kymenlaakson Jäte Oy:n tehtäväksi.

Jätehuollon tiedotuksen ja neuvonnan kulut katetaan pääosin ekomaksuilla.

Asukkaiden tyytyväisyyttä tiedotukseen ja neuvontaan mitataan kahden vuoden välein Kymenlaakson Jäte Oy:n teettämän oman asiakastyytyväisyyskyselyn avulla. Asukkaiden tyytyväisyyttä seurataan lisäksi kuntien tilaaman valtakunnallisen Yhdyskuntatekniset palvelut -tutkimuksen avulla.

Sisäisesti seurataan sekä viestinnän että neuvonnan kokonaistavoitavuutta, eli tavoitettujen ja kohdattujen asukkaiden määriä.

3.3.1 Viestintä

Tärkeimmät ja kattavimmat viestinnän välineet ovat kaksi kertaa joka kotiin jaettava Roskaviesti – lehti ja verkkosivut. Roskaviesti -asiakaslehti lähetetään vakituisille asukkaille ja vapaa-ajanasuk- kaille. Verkkosivuilla asukkaille on aina tarjolla ajankohtaisin tieto jätehuollon palveluista. Verkkosi- vut ovat myös tärkeä sähköisen asioinnin kanava. Sähköistä asiointia kehitetään eteenpäin yhteis- työssä keräys- ja kuljetus- ja asiakaspalvelujen kanssa.

Isännöitsijöille tiedotetaan vuoden aikana useita kertoja sähköisillä uutiskirjeillä. Viestinnän kampan- joilla lähestytään eri kohderyhmiä ajankohtaisilla asioilla ja tehdään yhteistyötä eri toimijoiden kanssa. Käyttöön on otettu monia digitaalisia neuvonnan ja viestinnän työkaluja ja kanavia, kuten Teams-etäneuvonta ja some-kanavat (Facebook, Instagram, LinkedIn).

Viestinnän painopisteenä vuosina 2023 ja 2024 on kuljetusten ja palvelujen muutoksista tiedottami- nen. Viestintää räätälöidään kaikkien 10 omistajakunnan ja erityisesti niiden kuuden kunnan tarpei- siin, joissa Kymenlaakson Jätteen järjestämä kuljetus käynnistyy. Iso kokonaisuus on omakoti- ja pari- talojen biokeräyksen tai kompostoinnin tiedotus, joka koskee kolmessa yli 10 000 asukkaan taaja- massa arviolta noin 25 000 kiinteistöä.

3.3.2 Palveluneuvonta ja ympäristökasvatus

Ympäristökouluttaja tarjoaa neuvontaa kaikille alueen asukkaille. Neuvonnan tärkeitä kohderyhmiä ovat koulut ja oppilaitokset sekä erilaiset tapahtumat, joissa tavoitetaan erityisesti aikuisia. Neuvonta vastaa asukkaiden kysymyksiin puhelimitse ja sähköpostitse. Neuvonta on maksutonta ja kaikenlaiset

asukasryhmät voivat tilata neuvontaa. Neuvonta ja ympäristökasvatus suunnitellaan ja toteutetaan räätälöiden erilaisille ikä- ja kohderyhmille.

Neuvontaa tehdään myös verkossa, kuten some-kanavissa (Facebook, Instagram, LinkedIn) ja neuvonnan materiaaleja tarjotaan myös vapaasti käyttöön yhtiön verkkosivuilla.

Palveluneuvoja auttaa taloyhtiöitä ja kuntien kiinteistöjä kiinteistökohtaisen jätteenkeräyksen suunnittelussa, organisoinnissa sekä jätteenkuljetuspalvelujen käytössä. Palveluneuvontaa tarjotaan ensisijaisesti kunnan järjestämän jätteenkuljetuksen alueille (Kouvola, Iitti, Kotka, Mäntyharju) ja tarpeen mukaan myös muulle toimialueelle.

Neuvonnan ja palveluneuvonnan painopisteenä vuosina 2023 – 2024 ovat bio- ja pakkausjätteiden kuljetusten käynnistyminen kuudessa kunnassa, kaikkien pakkausjätteiden siirtyminen Kymenlaakson Jätteen kuljetukseen Kotkassa, loppujätteen kuljetusten käynnistyminen kaikilla asuinkiinteistöillä Pyhtäällä, sekä omakotitalojen biojätteen keräyksen ja kompostoinnin neuvonta yli 10 000 asukkaan taajamissa Kotkassa, Haminassa ja Kouvolaissa, sekä myöhemmin tulevien jätehuoltomääräysten mukaisesti myös pienemmissä taajamissa.

3.4 JÄTEHUOLLON VIRANOMAISPALVELUT

Jätehuoltoviranomaisen palvelut kunnille tarjoaa alueellinen jätehuoltoviranomainen, Kymen jätelautakunta. Kymen jätelautakunta on Kouvolan kaupungin toimielin. Toimintaa toteuttava yksikkö, ”alueellinen jätehuolto” on sijoittunut Tekniikka ja ympäristö -toimialalle, Yhdyskuntatekniikka -palveluun. Kymen jätelautakunta -toimielimessä on 14 jäsentä, joista neljä Kouvolaasta (pj), kaksi Kotkasta (vpj) ja yksi muista kunnista.

Jätelautakunnan tehtävät

Lautakunta huolehtii kunnalle jätelain mukaan kuuluvista jätehuollon järjestämiseen, suunnitteluun ja seurantaan liittyvistä viranomaistehtävistä. Lautakunta toimii yhteistyössä alueen kuntien, ympäristönsuojeluviranomaisten ja jäteyhtiön kanssa.

Lautakunta päättää jätelaissa kunnan ratkaistavaksi määräytyistä asioista. Tässä tarkoituksessa lautakunta mm:

- päättää jätehuollon palvelutasosta
- hyväksyy kunnan jätehuoltomääräykset
- päättää jätehuoltomääräyksistä poikkeamisesta
- päättää jätteen kuljetuksen järjestämisestä
- päättää jätteen hyötykäytöstä ja käsittelystä
- päättää jätehuollon maksut
- käsittelee jätehuollon maksuja koskevat muistutukset
- päättää jätemaksujen kohtuullistamisesta
- ylläpitää jätteenkuljetus- ja kompostointirekisteriä
- päättää muut kunnan jätehuoltoviranomaiselle jätelain tai muiden säännösten mukaan kuuluvat asiat

Lautakunta seuraa jätelainsäädännön sekä kunnallisten jätehuoltomääräysten toteutumista ja huolehtii tiedottamisesta yhteistyössä muiden viranomaisten ja jäteyhtiön kanssa. Lautakunta huolehtii toiminnan edellyttämästä asiakaspalvelun järjestämisestä.

Jätelautakunnan toiminnan painopisteet vuosina 2023-2024

Seuraavan kahden vuoden toiminta painottuu jätelain sekä tulevien jätehuoltomääräysten toimeenpanon edistämiseen, kompostointirekisterin sekä tiedotuksen kehittämiseen. Myös kuntien v. 2020 hyväksymä jätepoliittinen ohjelma vuoteen 2025 otetaan tarkastelun alle.

Tarkasteltavaksi tulevat myös kaikkein pienimpien taajamien mahdollinen rajaaminen bio- ja pakkausjätteiden keräysvelvoitteen ulkopuolelle. Tästä tehdään ratkaisu vasta jätehuoltomääräyksistä päätettäessä.

3.5 JÄTEHUOLLON VALVONTATEHTÄVÄT

Jätehuollon valvontatehtävät kuuluvat kuntien ympäristösuojeluviranomaisille sekä Kaakkois-Suomen, Hämeen, Etelä-Savon ja Uudenmaan ELY-keskuksille.

Valvontatehtäviä ovat mm:

- valvoa jätelain ja jätehuoltomääräysten noudattamista
- antaa tarvittaessa erityisiä valvontamääräyksiä laiminlyöntien ja rikkomusten oikaisemiseksi
- liittää valvontamääräykseen tehoste kuten uhkasakko
- tehdä päätökset valvonta-asioissa
- käsitellä ympäristönsuojeluun liittyvät ilmoitus- ja lupa-asiat sekä valvoa päätösten noudattamista